

Avrupa Komisyonu Genişbant Hız İçin Verilen Sözlerin Peşine Düştü ?

İnternet servis sağlayıcılardan hizmet alırken “şu kadar megabit kadar hız” diye söz alıp, kullanırken size vaat edilen hızların yarısına bile ulaşamadığınız oldu mu? Öyle görünüyor ki, bu dert sadece bizim derdimiz değil, Avrupa Birliği ülkelerinde de hizmet sözleşmesinde vaat edilen hızların bir türlü sağlanamadığına dair şikâyetler azımsanmayacak ölçüde artmış durumda. Bunun üzerine Avrupa Komisyonu, durumu değerlendirmek için 30 ayrı ülkede 10 bin gönüllü kullanıcıdan oluşan bir sistem oluşturmaya çalıştığını açıkladı. Seçilen kullanıcıların internet hatlarına küçük bir aygıt yerleştirilecek. Bu aygıt, internet kullanılmadığı zamanlarda hat üzerinde bir takım hız testleri uygulayarak genel amaçlı internet uygulamalarının ve protokollerinin hangi hızda çalıştığını tespit edecek. Böylece sunulan internet servisinin performans ve süreklilik açısından verdiği sözleri yerine getirip getiremediği değerlendirilerek, kullanıcının verdiği paranın karşılığını alıp alamadığına bakılacak. Toplanan verilerin düzenleyici kurumlara yol göstermesi ve tüketicinin korunması amacıyla yeni yaklaşımları gündeme getirmesi bekleniyor.

Detaylar için www.samknows.eu adresini ziyaret edebilirsiniz. Aynı sayfa üzerinden projede yer alacak 10 bin gönüllüden biri olmak için başvuruda bulunmak da mümkün, ama maalesef Türkiye projeye dahil değil. Yine de sık sık gündeme gelen bu konuya Avrupa Komisyonu'nun yaklaşımını değerlendirmek açısından gelişmeleri takip etmekte fayda var. Sizlerin de bilgisi olsun.

Avrupa Komisyonu, internet servis sağlayıcıların hız konusundaki vaatlerini yerine getirip getiremediğini anlamak için 10 bin gönüllüden yardım almaya hazırlanıyor.

Fikirlerinizi Dünyanın Dışına Taşımak İster misiniz?

Uzayda gerçekleştirilmesini istediğiniz bir deney hayal ediyorsanız, 2 dakikalık bir videolla belki de bu hayalinizi gerçeğe dönüştürebilirsiniz.

Bilgisayar üreticisi Lenovo ve video paylaşım sitesi YouTube, geçtiğimiz ay Space Adventures, NASA, Avrupa Uzay Ajansı (ESA) ve Japon Uzay Araştırma Ajansı'nın (JAXA) desteğini de arkasına alarak 14-18 yaş arası öğrencileri kapsayan hayli ilginç bir proje başlattı. Konu şu: Uzayda, sıfır kütleekimli ortamda bir deney yapma şansınız olsaydı, acaba ne yapardınız? Bitkilerin nasıl büyüdüğüne

mi bakardınız? Proteinlerin nasıl davrandığını mı incelersiniz? Yoksa bambaşka bir şeyler mi düşünürdünüz? Lenovo ve YouTube diyor ki, “Eğer böyle bir deney yapma fikriniz varsa fikrin detaylarını bu iř için hazırladığımız YouTube kanalında video olarak paylaşın, biz de seçtiğimiz deneyi Uluslararası Uzay İstasyonu'nda gerçekten yapalım ve canlı olarak yayımlayalım.”

Bu durumda yapmanız gereken şu: Uzayda yapılmasını istediğiniz deneyi hayal ediyorsunuz, bu deneyle hangi soruyu cevaplamak istediğinizi belirliyorsunuz, deneyin yöntemini tasarlıyorsunuz, bu deneyden ne gibi sonuçlar beklediğinizi ortaya koyuyorsunuz ve tüm bunları 2 dakikayı geçmeyen bir videoya sığdırıp projenin YouTube üzerindeki kanalına gönderiyorsunuz. Tüm bunları yaparken de dilediğiniz herkesten her türlü yardımı almak serbest. Sadece videoyu yüklediğiniz an itibariyle yaşınızın 14'ten küçük, 18'den büyük olmaması gerekiyor. Kazanan siz olursanız deneyiniz Uluslararası Uzay İstasyonu'nda canlı olarak gerçekleştirilip sonuçlar tüm dünyayla paylaşılıyor. Bunun yanı sıra Lenovo'dan dizüstü bilgisayar kazanma, Japonya'da fırlatma denemesini yerinde izleme, Amerika'da özel sıfır kütleçekimi uçuşuna katılma ve 18 yaşınızı geçtiğinizde Rusya'daki ünlü kozmonotların eğitim gördüğü yerde eğitime katılıp giydiğiniz uzay giysisini hatıra olarak yanınızda getirme şansınız var. Katılım için son tarih 7 Aralık olsa da, katılmaya niyetiniz varsa video yükleme işini son dakikaya bırakmamanız öneriliyor. Yarışmaya dair her türlü detay ve katılım koşulları için youtube.com/spacelab adresini ziyaret edebilirsiniz.

Önce Dokunmayı Öğrenmişti, Şimdi Konuşmayı Öğreniyor

Geçtiğimiz ay uzun zamandır merakla beklenen iPhone 5'in ortaya çıkacağı düşünülürken, Apple farklı bir hamle yaparak ve iPhone 5 yerine iPhone 4S'yi tanıtmayı tercih etti. iPhone 4S, iPhone 5'e dair beklentilerin aksine mevcut iPhone 4 ile karşılaştırıldığında dış görünüş ve fonksiyon açısından pek bir fark içermiyor. Ekran aynı, tasarım aynı, boyutlar aynı. Fakat dış görünüşün ötesine geçip aygıtın içine göz attığınızda hemen hemen her parçanın bir şekilde "terfi ettiğini" görüyorsunuz. Halihazırda iPad 2'de kullanılan çift çekirdekli Apple A5 işlemcisinin artık iPhone 4S'de de kullanılması gibi.

A5, şu ara ortalıkta gezinen mobil işlemciler arasında en beceriklilerden biri. Hatta iPad 2 ilk çıktığında yapılan incelemeler, A5'in 90'ların birkaç odayı dolduracak büyüklükteki süper bilgisayarlarından bile daha yüksek işlem gücüne sahip olduğundan bahsediyordu. Peki bu ölçekteki bir işlemciyi bir cep telefonunun içine yerleştirip ne yaparsınız? Elbette yüksek işlemci gücüne ihtiyaç duyan uygulamaları hayata geçirmeye başlarsınız. Örneğin gerçek zamanlı çalışabilen ses tanıma uygulamaları gibi.

İşte Apple, herkes piyasaya bir iPhone 5 çıkarmasını beklerken kullanıcılara bir iPhone 4 ikizi sunmanın getirdiği hayal kırıklığını, Siri adını verdiği ses tanıma özelliğine sahip kişisel asistanla aşacak gibi görünüyor. Siri, iPhone 4S fonksiyonlarıyla bütünleşen ve telefonunuzla yapabileceğiniz hemen hemen her şeyi, konuşarak yapmanızı sağlayan bir yazılım. Fakat işlevleri sadece önceden belirlenmiş komutları tanımak ve işlemekle sınırlı değil. Örneğin "Bana Pazartesi saat 11'de bir randevu ayarla" diyorsunuz, takvimi açıp belirlediğiniz saate randevunuzu yerleştiriyor. "Ahmet'e bir kısa mesaj yolla. İçine de şu mesajı yaz" diyorsunuz, mesajı hazırlayıp söylediklerinizi içine yerleştirerek sizden onay alıp gönderiyor. "Karnım acıktı, yemeği nerede yiyeyim" diyorsunuz, haritadaki konunuza göre çevrenizdeki lokantaların listesini bulup karşınıza getiriyor. "Saat kaç", "bugün hava nasıl olacak" gibi basit istekleri saymıyorum bile. **bit.ly/pz2len** adresindeki videoda Siri'nin neler yapabileceğine dair hayli güzel bir değerlendirme var.

Aslına bakarsanız Siri'nin bu yaptığı yeni bir şey değil. Farklı platformlarda, Siri'nin yaptığı işe benzer şeyler yapan farklı uygulamalar uzun süredir vardı. Siri'yi diğerlerinden ayıran en önemli özellik ise başından itibaren telefonun bütün fonksiyonlarıyla uyum sağlayacak biçimde tasarlanmış ve aygıtla bütünleşmiş olması. Dahası, Siri'nin telefona yükleyeceğimiz üçüncü parti uygulamalarla bir araya gelme potansiyeli, gelecekteki kullanımına yönelik yaratıcı fikirleri de gündeme getiriyor. Örneğin Wikipedia'dan aldığı bilgiler eşliğinde normalde herkesin ilgi duymayacağı niş bir konu üzerine sizinle saatler boyu sohbet edebilecek bir uygulama hayal edin... Ne kadar keyifli olurdu, öyle değil mi?

Siri, henüz beta aşamasında olmasına rağmen ses tanıma konusundaki başarısı ve farklı uygulamalarla bütünleşme potansiyeli sayesinde akıllı telefonlarla etkile-

şime yönelik yeni bir yöntem öneriyor. İnsana özgü en temel duylardan biri olan dokunmanın mobil cihazlarda en doğru şekilde nasıl uygulanabileceğini 2007'de iPhone'dan öğrenmiştik. Acaba akıllı telefonlarla konuşarak anlaşmanın en doğru yolunu da Siri'den mi öğreneceğiz? Belki. Yine de bizim buralarda fazla heyecanlanmadan önce Siri'nin sadece İngilizce, Almanca ve Fransızca anlayabildiğini ve konum bazlı servisleri sunma konusunda Amerika dışında biraz zorlandığını akıldan tutmakta fayda var. Siri hakkında detaylı bilgiyi apple.com/iphone/features/siri.html adresinde bulabilirsiniz. Bir de on.mash.to/onefjq adresinde Siri'nin ilginç sorulara verdiği ilginç cevaplar var, eğlenmek istiyorsanız bunlara da bir bakın.

Bu arada madem bir teknoloji köşesiyiz, yeri gelmişken 5 Ekim 2011'de hayata gözlerini yuman Steve Jobs ile birlikte 6 Eylül 2011'de kaybettiğimiz e-kitap kavramının babası ve dünyanın en uzun soluklu ücretsiz e-kütüphane projesi olan Project Gutenberg'in kurucusu Michael S. Hart ve 12 Ekim 2011'de aramızdan ayrılan C programlama dilinin yaratıcısı Dennis Ritchie'yi de saygıyla analım.

iPhone 4S ile gelen Siri, elektronik aygıtların sesle kontrolünün nasıl olması gerektiği konusunda gayet net bir yöntem ortaya koyuyor.

